

VLINDER- EN LIBELLENWERK GROEP

Opgericht 26 september 1992

STAD EN OMMELAAND

NIEUWSBRIEF

15^e JAARGANG NR. 2 april 2007

Colofon

15^e jaargang nummer 2, juli 2007

Deze nieuwsbrief is een periodiek orgaan van de Vlinder- en libellenwerkgroep Stad en Ommelaand en verschijnt vier maal per jaar.

Bestuur

voorzitter (vacant)

Dhr. H. Sangers (Haren), secretaris

Dhr. W. Dorenbos (Nieuwolda), penningmeester

Dhr. H. de Heer (Enumatil), algemeen bestuurslid

Dhr. B. van de Wetering (Groningen)

Redactie

W. Dorenbos, M. Valstar, F. de Wilde en

B.van de Wetering (eindredactie)

Redactieadres

Lichtboei 259

9732 KD Groningen

lestesdryas@zonnet.nl

Omslag

Mannetje Bloedrode heidelibel

(*Sympetrum sanguineum*). Foto: Gert Jan Branger

Vlinder- en libellenwerkgroep Stad en Ommelaand

De werkgroep "Stad en Ommelaand" is opgericht op 26 september 1992 als vlinderwerkgroep. In 2001 is de Libellenwerkgroep opgegaan in de Vlinderwerkgroep.

De werkgroep wil proberen de vlinders en libellen te beschermen en de aandacht voor deze dieren bij het publiek uit te breiden. Hiertoe organiseert de werkgroep cursussen, lezingen en publieksexcursies. Ook adviseert de werkgroep terreinbeheerders over vlindervriendelijk beheer.

De werkgroep streeft naar een netwerk van waarnemers die de vlinderstand in Groningen in kaart brengen. Resultaten worden regelmatig gepubliceerd.

Lidmaatschap 2002

Leden • 11,50

Families • 18,20

Donateurs • 09,10

Opgave bij de secretaris:

De heer H. Sangers

Hemsterhuislaan 75

9752 NC Haren

050-53 48 411

Voor sponsoring en donaties is ons gironummer 6411754 ten name van V.W.G. Stad & Ommelaand.

Informatie

Voor informatie kunt u terecht bij dhr. Sangers (050-53 48 411). Ook kunt u die vinden op onze website: <http://www.vlinderwerkgroepgroningen.tk/>

Inhoud

- 3 Vlinderwaarnemingen te Meedhuizen
Willem Dorenbos
- 3 De slordige tuinier slaat weer toe
Fredy de Wilde
- 4 De Herfstbremspanner
Willem Dorenbos
- 4 Hoe goed is Groningen onderzocht?
- 6 Van de bestuurstafel
- 7 Weidebeekjuffer gezien?
- 7 Knipselkrant
- 7 Rouwmantels in de tuin
Jelle van Nimwegen
- 8 Agenda 2007

Vlinder

Een vlinder overleefde eens de winter.
Op het einde van een zeer warme zomer,
had zij zich verborgen op een zolder
van een oud huis.

Toen er nog sneeuw op de weilanden lag,
maar het ook steeds warmer werd,
kwam de vlinder te voorschijn.
'Kijk,' zeiden de mensen, 'een vlinder.'
Ze voelden weer de hoop
dat de lente gauw zal komen,
dat de oorlog voorbij zal gaan,
dan alles open zal bloeien,
dat er weer een betere tijd zal komen.

'Wie is die vlinder?' vroeg iemand.
'Zij is het verlangen in iedere mens,
de hoop, die ons gaande houdt,
de hoop die ons verwarmt,'
antwoordde de eerste zachte bries.

Vlinderwaarnemingen te Meedhuizen

Willem Dorenbos

Vanaf 1997 heb ik onder andere in Meedhuizen het vlinderbestand geïnventariseerd. Dat gebeurde 1, 2 of 3 keer per jaar. Meedhuizen ligt 4 km ten zuiden van Delfzijl en bevindt zich grotendeels in de kilometerhok 256-589. In het zuiden van dit hok ligt de Ideweersterweg, alwaar in de sloten Kroosvlindertjes en Waterleliemotjes waargenomen kan worden. Verder bevindt zich nog een bos aan de rand van Meedhuizen, en een dubbele sloot met een bomen- en struikensingel aan de westkant van het dorp. In het bos (met grasvelden) werden de nachtvlinders opgemerkt. Hier heb ik in 1998 mijn allereerste Stathmopoda pedella waargenomen. Hieronder volgen mijn waarnemingen van 2002 tot en met 2006.

De slordige tuinier slaat weer toe

Fredy de Wilde

Lente! De slordige tuinier ontwaakt uit zijn winterslaap, rekt zich uit en begeeft zich de tuin in..

De eerste bloemetjes zijn gaan bloeien, het begon met honderden sneeuwkllokjes. Ook waren er dit jaar al in januari de eerste bloemetjes open van het longkruid. Deze plant is een echte aanrader, en een heel goede bodembedekker. Het hele voorjaar bloeit het met eerst roze en dan blauwe bloemen. Het wordt bezocht door veel insecten, zoals de zwaar zoemende hommelmot, die op een mooie dag uit hun schuilplaats komen. En hoe fraai is de kleurencombinatie wel niet met een bezoeker als

	7-6 2002	25-8 2003	16-5 2004	2-5 2005	4-9 2005	8-5 2006	5-9 2006
Aglais urticae (Kleine vos)	7	11	-	-	44	-	56
Pieris rapae (Klein koolwitje)	-	8	-	-	10	-	38
Coenonympha pamphilus (Hooibeestje)	2	5	3	-	1	-	14
Lycaena phlaes (Kleine vuurvlinder)	-	2	7	-	1	-	4
Vanessa atalanta (Admiraal/Atalanta)	-	2	-	-	8	-	29
Arasschnia levana (Landkaart je)	-	1	-	-	-	-	-
Pararge aegeria (Bont zandoogje)	1	1	-	14	15	20	6
Inachis io (Dagpauwoog)	-	1	1	-	-	2	-
Polygonia c-album (Gehakelde aurelia)	-	1	-	-	-	-	1
Anthocaris cardamines (Oranjetip)	-	-	1	3	-	3	-
Pieris brassicae (Groot koolwitje)	2	-	1	2	-	-	-
Polyommatus icarus (Icarusblauwtje)	-	-	1	2	1	-	-
Pieris napi (Klein geaderd witje)	4	-	-	-	-	-	2
Vanessa cardui (Distelvlinder)	-	-	-	-	-	-	2
Maniola jurtina (Bruin zandoogje)	20	-	-	-	-	-	-
Aphantopus hyperantus (Koevinkje)	18	-	-	-	-	-	-
Thymelicus lineola (Zwartspridkoppje)	1	-	-	-	-	-	-
Cataclysta lemnata (Kroosvlinder)	-	53	-	-	-	-	2
Elophyla nymphaea (Waterleliemot)	1	20	-	-	-	-	52
Autographa gamma (Gamma-uil)	-	2	2	-	-	-	4
Macroglossum stellaratum (Kolibrivlinder)	-	2	-	-	-	-	-
Caloptilia syringella	-	-	21	2	-	-	-
Pseudargyrotoza conwagana	129	-	8	-	-	-	-
Panemeria tenebrata (Dwerghuismoeder)	-	-	2	-	-	-	-
Euchoeca nebulata	1	-	1	-	-	-	-
Adela reaumurilla (Langspridmot)	-	-	1	129	-	69	-
Xanthorhoe ferugata	-	-	-	1	-	-	-
Plutella xylostella (Kool motje)	-	-	-	1	4	2	2
Timandra griseata (Lievelling)	-	-	-	-	-	-	2
Anthophila fabriciana	-	-	-	-	-	-	2
Campogramma bilineata (Goudspanner)	12	-	-	-	-	-	-
Stathmopoda pedella	7	-	-	-	-	-	-
Olethreutes lacunana	6	-	-	-	-	-	-
Cabera exanthemata	2	-	-	-	-	-	-
Lomaspilis marginata (Gerande spanner)	2	-	-	-	-	-	-
Eurrhopyra hortulana (Brandnetelmot)	2	-	-	-	-	-	-
Xanthorhoe montanata	1	-	-	-	-	-	-
Ancyliis mitterbacheriana	1	-	-	-	-	-	-
Hedya nubiferana (Groene knopbladroller)	1	-	-	-	-	-	-
Epirrhoe rivata	1	-	-	-	-	-	-
Scoparia ambigualis	1	-	-	-	-	-	-

de citroenvlinder! En... belangrijk is dat de slordige tuinier er helemaal geen werk van heeft. Hoogstens haalt hij eens een plantje weg dat over het pad groeit.

Dan komt onze tuinier bij zijn honderd jaar oude appelbomen. Ai! Daar zitten zo langzamerhand wel heel veel dode takken in! Maar dan klinkt opeens het geluid van een grote bonte specht, die uit zo'n tak een geweldige roffel tovert.

Er moet natuurlijk ook wel eens wat worden weggezaagd, ook in deze tuin. Kleine boompjes blijven natuurlijk niet klein. De hovenier legt de afgezaagde stammen langs de randen van de tuin om ze te laten verteren, of er wordt een soort speeltoestel voor de katten van gemaakt door ze op te stapelen tot een soort kunstwerk. Van de kleinere takken wordt een takkenwal gemaakt aan het eind van de tuin. Vaak broeden daar vogels in. Als de op de grond liggende takken en stammen gaan verteren, zijn de spechten er ook als de kippen bij om ze helemaal open te hakken. Er liggen dan allemaal houtsplinters omheen. We moeten ook niet vergeten dat er naast allerlei andere larven ook veel vlinderrupsen zijn die van dood hout leven, en ook van de schors, van mossen en korstmossen die erop leven. Zo leeft in o.a. appelhout een aardig zwartgeel microvlindertje, met blauwe lijntjes, dat ook overdag vliegt.

Verder maar! Langs de composthoop, die eigenlijk wel lijkt op een miniatuur-oerwoud, zoveel levende wezens zitten erin. Bijvoorbeeld wormen, schimmels, springstaarten, en ook wel rupsjes die van dood organisch materiaal leven.

Ten slotte komt onze tuinier langs een gedeelte waar heel veel jonge bessestruikjes opgeschoten zijn. 'Gezaaid' door de vogels, die zo weer voor een nieuwe voorraad bessen voor zichzelf zorgen! Slim! Ook fijn voor allerlei rupsen, die struikjes, bijvoorbeeld voor die van de bonte-bessevlinder.

Au! De slordige tuinier wilde een bloempje plukken, maar komt met zijn hand tegen een brandnetel aan. Ja, hij ziet ze nu overal opkomen. Hij besluit dat de meeste mogen blijven staan. Een goed excuus is, dat op brandnetels een heleboel rupsen leven, zoals die van de kleine vos, het landkaartje, de dagpauwoog en de atalanta, maar ook die van veel grote en kleine nachtvlinders, bijvoorbeeld de kopervlinder. Alleen de brandnetels die overlast geven, zal hij opeten. Net als het zevenblad, dat ook wel heel weelderig opkomt.

Moe geworden besluit de slordige tuinier terug te keren naar zijn luie stoel op het terras, uit de wind, in de zon. Genietend van de zang van de vogels sluit hij zijn ogen...

De Herfstbremspanner

Willem Dorenbos

Een ongewone spanner is de Herfstbremspanner (*Chesias legatella*). Volgens sommige websites is dit een zeldzame soort. Dat blijkt ook wel uit onze lijst van waarnemingen die bij onze werkgroep bekend zijn: in 7 jaar tijd genoteerd in 3 kilometerhokken (zie tabel 1). Maar uit gegevens van de Vlinderstichting ook bekend uit onder ander het Westerkwartier (zie figuur 2).

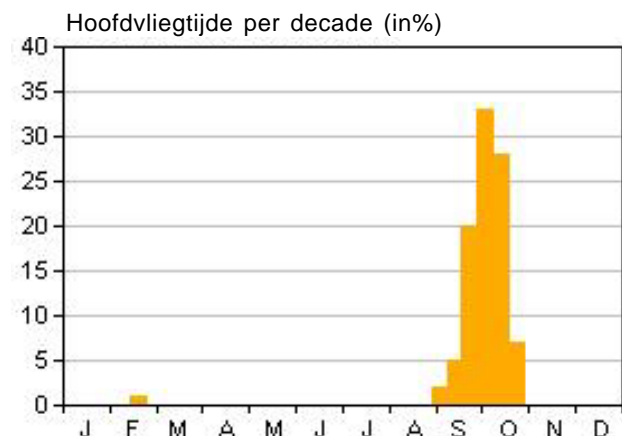
De spanner heeft een voorvleugellengte van 17-19 mm. De vleugels zijn lang en spits, in rust houding als een dakje over het lichaam gevouwen. De grondkleur van de voorvleugel varieert van donker bruinachtig grijs tot lichter grijs. Kenmerkend zijn de lange bleke streep langs de voorrand en de 2 grote ovale licht geringde vlekken. Brem is de waardplant, en deze spanner kan voorkomen op heidevelden, open bossen, struwelen, spoordijken en duinen.

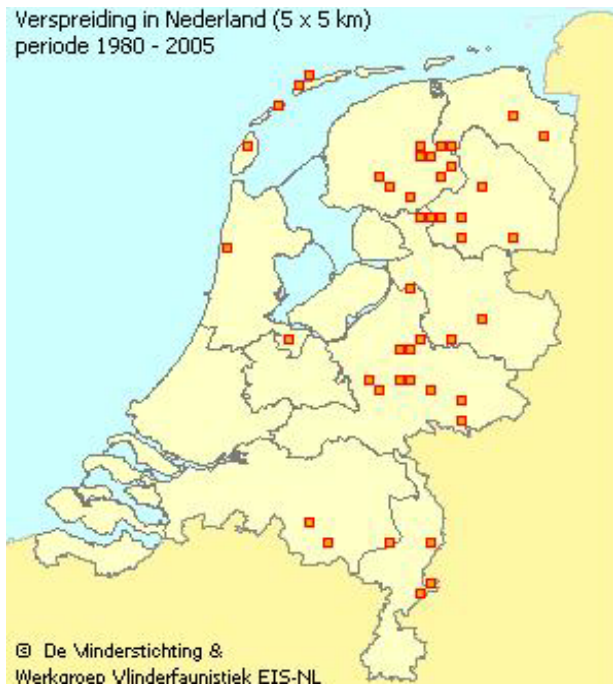
De waargenomen *Chesias legatella* in Haren is waargenomen op de buitenkant van een raam van onze nieuwe lid Cees Boele.

Tabel 1. Waarnemingen van de Herfstbremspanner in Groningen uit de periode 1999-2006.

datum	locatie	km-hok	aantal
15-10-1999	Westerlee	262-574	1
21-10-2004	Muntendam	252-573	1
28-09-2006	Haren	237-576	1
04-10-2006	Muntendam	252-573	1

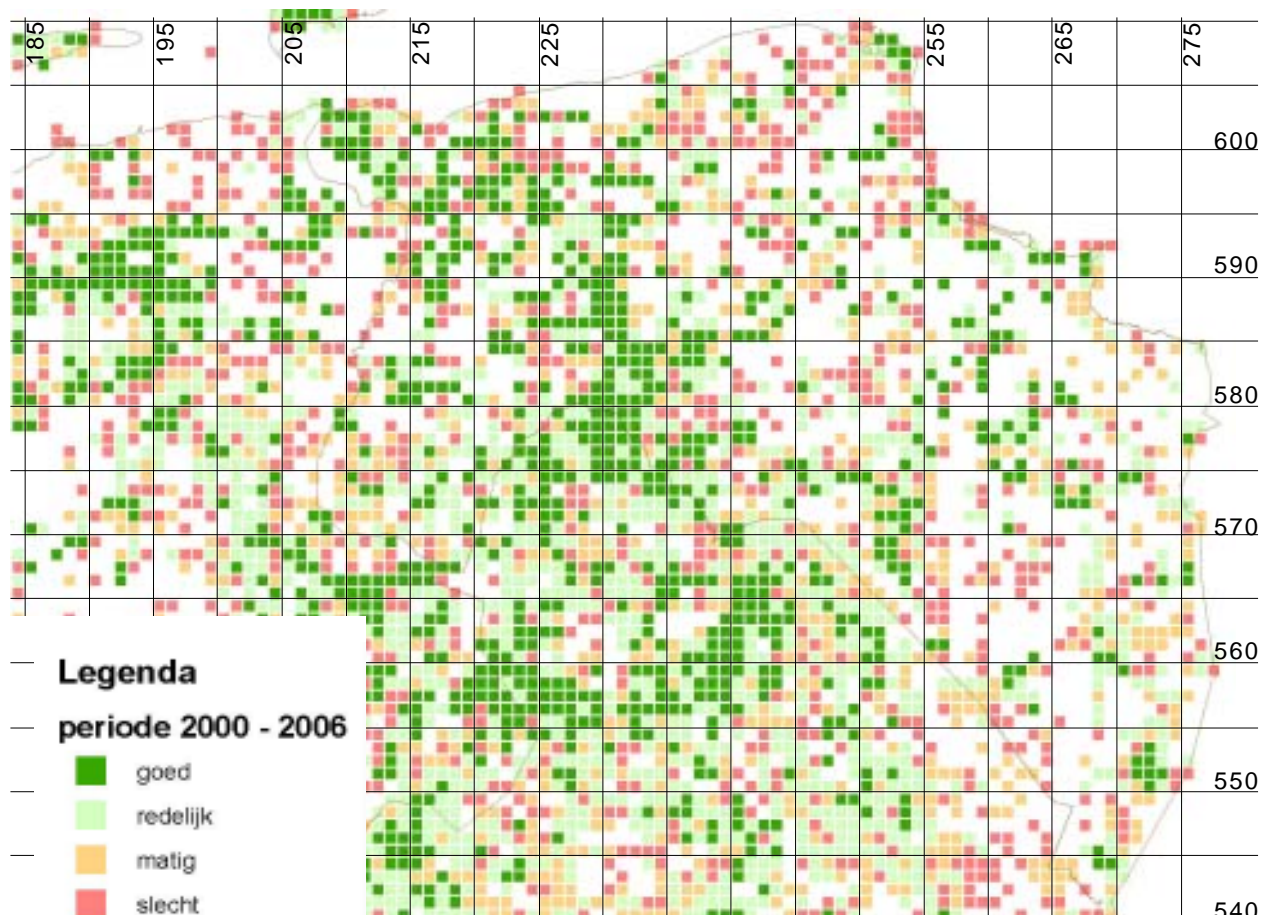
Figuur 2. Vliegtijdengrafiek. Bron: Vlindernet. Vanaf augustus tot en met oktober is de Herfstbremspanner waar te nemen. Vervolgens in het volgende voorjaar in februari nog enkele overwinterde exemplaren.

Figuur 2 (boven).
 Waarnemingen van de Herfstbremspanner in Nederland over de periode 1980-2005. Bron: Vlindernet.

Figuur 3 (onder).
 Mate waarin Noord-Nederland is onderzocht. Bron: Vlinderstichting.

Hoe goed is Groningen onderzocht?

Voor een paar jaar terug waren verscheidene leden van onze werkgroep jaarlijks druk met het verspreidingsonderzoek van dagvlinders in onze provincie, het zogenaamde atlasproject. Enkele jaren voor het verschijnen van de vlinderatlas hield het waarnemen op. Zo konden de schrijvers de grote bulk aan gegevens interpreteren en teksten schrijven. Vorige jaar is de atlas dan eindelijk verschenen en momenteel maken we met z'n allen hiervan dankbaar gebruik.

Blijft natuurlijk de vraag 'Is er een leven na het witte gebieden project?'. Ach voor enkelen van ons zal het wennen zijn: de vele vrije tijd en het ineens doelloos rond sjouwen in het veld. Zij waren wel heel druk met het waarnemen.

Onlangs stelde Stieneke de vraag 'Hoe goed is onze provincie tegenwoordig onderzocht'. Henk heeft meteen de Vlinderstichting gebeld en deze vraag doorgespeeld. Van Victor Mensing kregen wij een kaartje als antwoord retour. Wij wilden dit kaartje niemand onthouden en daarom bij deze ... (zie figuur 3)

van de bestuurs

Ledenvergadering

2 maart 2007

Aanwezig: S. Bontsema, G.J. Branger,
W. Dorenbos, H. Faber, H. de Heer.
M. Oosting, H. Sangers, B. v.d. Wetering,
F. de Wilde.

Afwezig m.k.: T.Buijs, J. Gerard, A.J. Loonstra,
J. Menzinga, B.Stikfort, M. Valstar, A. Valstar

Opening

B.van de Wetering opent de vergadering met een welkom aan alle aanwezigen.

Notulen vorige vergadering

De notulen worden goedgekeurd.

Algemeen jaarverslag 2006

Onder punt 2 moet bij bestuurslid H. de Heer het jaar van aftreden worden gewijzigd in 2011. Het verslag wordt verder goedgekeurd.

Financieel jaaroverzicht 2006

Naar aanleiding van het overzicht wordt stil gestaan bij de contributieachterstand die veel leden en donateurs hebben. Suggesties voor het gebruik van automatische incasso zullen worden bekeken op mogelijkheden en kosten. Als de door het bestuur te voeren Aktie in 2007 geen resultaten oplevert rest als uiterste de betrokkenen te royeren als lid of donateur.

Het overzicht is helder en levert verder geen vragen op.

Kascommissie

De kascommissie heeft bij de controle geconstateerd dat de cijfers kloppen en de administratie er keurig verzorgd uitziet. Van de kosten van de kraam is nog geen definitieve afrekening geweest, dat beïnvloedt de uitkomsten van 2006.

De afrekening van de plusrekening moet nog door de kascie worden bekeken. De commissie stelt voor de penningmeester décharge te verlenen hetgeen met applaus wordt gedaan. De kascie wordt voor de bewezen diensten bedankt.

De kascie voor 2007 bestaat uit J.Menzinga en F. de Wilde.

Begroting

Nav de post Libellenatlas zegt B. van de Wetering

dat de atlas er uiterlijk dit jaar moet komen. De begroting wordt verder goedgekeurd.

Jaarprogramma

1. vrijdag 18 mei, Nachtvinders Sintmaheerd te Tolbert. Samen met IVN en KNNV
 2. zaterdag 2 juni, dagvlinders en libellen Lauwersmeer
 3. vrijdag 22 juni, nachtvinders Baggerputten te Slochteren. Georganiseerd door SBB
 4. vrijdag 13 juli*, nachtvinders bij fam. Snoek te Veele
 5. zaterdag 21 juli, dagvlinders en libellen te Selligen. Jubileum excursie.
 6. zaterdag 18 aug, dagvlinders en libellen Meerwijck te Hoogezand
 7. vrijdag 7 sept, Nationale Nachtvinder Nacht Hortus te Haren
 8. September, Jubileumviering BBQ en Nachtvinders te Westerlee
 9. zaterdag 13 okt, Mijnen te Wedde
- * *Willem zal navragen of de datum schikt, het kan ook 10 aug worden.*

Excursies Groninger Landschap

1. zondag 1 juli, Bourtange 13:30 uur
2. zondag 19 aug, Ennemaborg 13:30 uur

Rondvraag

- 1 N.a.v de aan de gemeente Slochteren verstrekte gegevens rijst de vraag of we dit soort gegevens wel moeten verstrekken. Tegen betaling zijn de gegevens vaak elders te verkrijgen. De gegevens komen uit onze eigen database en zijn enigszins gedateerd. De oplevering kost niet buitengewoon veel werk. In voorkomende gevallen zal het bestuur zich beraden over de vraag wel of niet gegevens te leveren.
- 2 H. de Heer geeft informatie over de Nachtvinder-cursus.
- 3 G.J. Branger gaat naar de landelijke vlinderdag en vraagt of er belangstelling is om te carpoolen. Ook is hij geïnteresseerd in foto's met een verhaal van vlinders en libellen. Hij zal wellicht direct contact opnemen met enkele fotograferende leden.
- 4 S.Bontsema wil graag een overzicht van de witte vlekken in de provincie Groningen. De secretaris zal navraag doen bij de Vlinderstichting.
- 5 W.Dorenbos vraagt nog hulp voor het afmaken van het jaarplan. Er is weinig animo voor het al weer gedateerde plan. Suggesties zijn om het te actualiseren of om zo nu en dan een artikel over een bepaalde familie te schrijven.

tafel

Sluiting

Om 21:15 sluit B. van de Wetering de vergadering. Hierna laat hij nog een aantal mooie fot's zien van vlinders en libellen.

Weidebeekjuffer gezien?

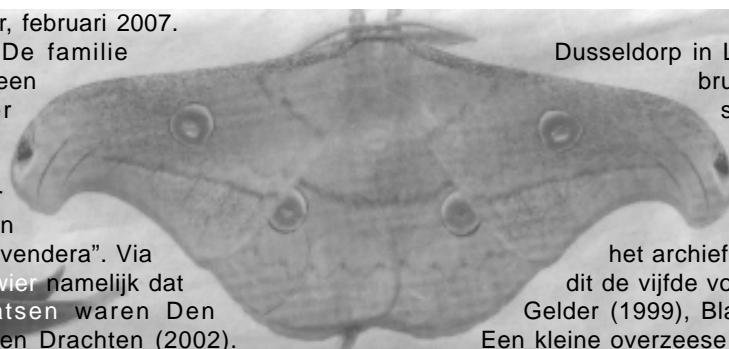
Met zijn metaalfelblauwe kleur en de bijna zwarte vleugelvlekken is het mannetje van de weidebeekjuffer (*Calopteryx splendens*) een opvallende verschijning. Vanaf juni kan je ze met soms wel tientallen boven het water zien rondvliegen. Het is een van de weinige libellensoorten waarvan de mannetjes baltsvluchten uitvoeren om het vrouwtje te imponeren. Het gaat tegenwoordig goed met deze soort dankzij beekherstelprojecten en verbetering van de waterkwaliteit van stromende wateren. Geef 'm door via www.telmee.nl

Met bovenstaande wervende tekst uit de informatiefolder van de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna worden mensen geworven om waarnemingen van deze libellesoort door te geven. Gelijkertijd organiseert de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging dit jaar het libellenproject. Ze zet deze diergroep in het zonnetje en probeert mensen te interesseren voor libellen en ze erbij te betrekken door waarnemingen door te geven. Voor meer informatie zie <http://www.knnv.nl/libellen/>

Bron: Gelderlander, februari 2007.

Lichtenvoorde - De familie toen in de woning een tien centimeter antennes. Ursula belden de Dierenkenner Jaap Zwier te gaan om een oog, de *Copaxa lavandera*". Via faunistiek vond Zwier namelijk dat andere vindplaatsen waren Den

horne (Fr. 2002) en Drachten (2002). Mexicaanse spannevogel? Ondertussen is

Dusseldorp in Lichtenvoorde keek raar op bruine vlinder zat van zo'n spanbreedte met grote en John Dusseldorp bescherming. Natuurin IJzevoorde: "Het blijkt Mexicaanse nachtpauw-

het archief van de Werkgroep Vlinderdit de vijfde vondst in Nederland is." De Gelder (1999), Blaricum (2001), Nieuwe-

Een kleine overzeese opmars van deze waarschijnlijk al opgelost hoe die vlinder hier is gekomen. De familie Dusseldorp is vorig jaar januari in Mexico met vakantie geweest. Waarschijnlijk is een rups meegekomen in de bagage, die zich later heeft verpopt en nu is uitgekomen.

Voorwoord bij Rouwmantels in de tuin

Het leuke van redactielid zijn is, dat je af en toe spontaan wordt opgebeld door iemand die een bijzondere waarneming heeft gedaan. Soms betreft dit iemand die je niet kent en geen lid is van onze werkgroep, dat wordt extra gewaardeerd.

Zo werd ik medio december 2006 gebeld door Jelle van Nimwegen over een leuke tuinwaarneming.

Hij bood foto's aan van deze waarneming en toen ik hem vroeg of hij voor de nieuwsbrief hierover een kort verhaaltje wou schrijven, beloofde hij dit spontaan. En inderdaad, enkele dagen later ontving ik per post 5 foto's en onderstaand schrijven.

Via deze weg wil ik Jelle hartelijk danken voor zijn spontane medewerking en wens hem nog vele leuke (tuin)waarnemingen toe.

Marianne.

Rouwmantels in de tuin

Jelle van Nimwegen

De Rouwmantels kwamen af op de afgevallen en rottende pruimen waar al veel eerder *Atalanta's* op en bij waren. Eerst één, toen twee, later meer, misschien 5. Medio augustus en niet langer dan één week. In het begin heel schuw, niet te fotograferen, daarna zaten ze op mijn schouder. Ze vlogen ook hoog, boven het dak. Op een gegeven moment zat er een bijzondere vlinder tussen, met ingesneden vleugels (*Gehakelde Aurelia?* red.)

Agenda 2007

Tenzij anders aangegeven starten alle **excursies** om 14:00 uur vanaf de aangegeven locatie. Bij regen en temperaturen onder de 17°C wordt de excursie geannuleerd. Bij (dreigend) slecht weer wordt om 10:00 uur de beslissing genomen over het annuleren van de excursie. Over het al dan niet doorgaan van de excursie kunt u bellen met dhr. Van de Wetering (050-54 14 902) of dhr. Sangers (050-53 48 411).

zaterdag 21 april, Markt Groei en Bloeiplantenbeurs.

Marianne slaat haar stand/tent op voor de verkoop van boeken en snuisterijen over vlinders.
Locatie: 13:00-16:00 uur te Groningen bij het Wijkcentrum 't Vinkhuys aan de Diamantlaan 94.

vrijdag 18 mei, Sintmaheerd te Tolbert

Nachtvlinderexcursie. Aan de rand van een nieuwbouwwijk gaan we kijken wat er aan deze kant van Groningen vliegt. Locatie: 21:30 uur Sintmaheerd te Tolbert. Excursie samen met Sintmaheerd, IVN en KNNV.

Volg snelweg A7 richting Drachten. Neem afrit 34, volg richting Leek. Bij vierde rotonde rechts (Oldebertweg). Bij rotonde links (Auwemalaan). Eerste weg rechts (Boskamp). Na 300m op driesprong links (Eekholt). Weg maakt bocht naar rechts en bocht naar links. Dan volgt een grote parkeerplaats (eindbestemming). Het grote gebouw voor met rode pijp is ontvangstlocatie.

zaterdag 2 juni, Lauwersmeer

Dagvlinders en libellen. Locatie: 14:00 uur parkeerplaats natuurscamping de Pomp aan de Friese zijde van het Lauwersmeer (coörd. 208-593).

Vanuit Groningen: neem de N361 richting Winsum-Lauwersoog. Zie verder als bij Uithuizen. Vanuit Uithuizen: neem de N363 naar Winsum, rechtsaf N361 richting Lauwersoog. Na Ulrum links richting Zoutkamp. Na Zoutkamp de Nittersweg volgen. Rechts de Kwelderweg volgen richting Dokkumer-Nw Zijlen. Na circa 4 km rechts de Rijsdammen.

vrijdag 22 juni, Baggerputten te Slochteren

Nachtvlinderexcursie. Nico de Vries van Staatsbosbeheer organiseert een nachtvlinderexcursie. Wij zullen ook een doek opzetten en hem van voldoende beestjes voorzien.

Locatie: Parkeerplaats hengelclub 'de Zwervers' aan de Stichtingslaan te Slochteren (coördinaten 249.4-580.2). Vanuit Groningen: Rijd langs het Slochterdiep naar Slochteren. Bij de Fraelemaborg rechts richting Froombosch. Vierde straat links (Stichtingslaan). Vanuit Appingedam/Veendam: Rijd via N33 naar Siddeburen. Volg N387 naar Slochteren. Neem 2e afslag. Onder viaduct door. Rechts en direct links (Stichtingslaan).

vrijdag 13 juli, Veele

Nachtvlinderexcursie. Op de kwekerij 'De Vennehage' van de heer Snoek zetten wij ons laken neer om te bezien wat er in dit deel van de provincie 's avonds vliegt.

Locatie: 22:00 uur Venneweg 8 te Veele (coördinaten 270.0-563.7). Vanuit Groningen/Veendam: neem A7 richting Winschoten. Neem afslag 47, volg N973 richting Blijham/Sellingen. Bij Wedde rechts (Lageweg) en na 300 m. links (Hoofdweg). U rijdt nu parallel aan de N973. Eerste weg links, viaduct onder door, Venneweg.

zaterdag 21 juli, Sellingen

Dagvlinderexcursie. Ter gelegenheid van het 15/jarige bestaan van de werkgroep organiseren we een publieksexcursie.

Tijd en locatie staan in de volgende Nieuwsbrief.

zaterdag 18 augustus, Meerwijk te Hoogezand.

Dagvlinders en libellen. Tijd en locatie staan in de volgende Nieuwsbrief.

vrijdag 7 september, Hortus Haren

In het kader van de Nationale nachtvlindernacht wordt een lichtavond in combinatie met lichtbeelden, een lezing, georganiseerd.

Locatie: 20:30 uur in de Hortus, Kerklaan 34 te Haren (coörd. 236.4-577.6). Voor onze leden gratis. Niet-leden betalen de toegangsprijs van • 3,50 pp. Vanuit Groningen: Bus 54 hoofdstation vertrek 19:20 uur. Halte Botanicuslaan, 15 minuten lopen. Vanuit Hoogezand: Neem de N860 langs het Winschoterdiep. Bij Waterhuizen links (volg N860). Bij tweede rond rechts. Immer rechtdoor en u rijdt uiteindelijk langs langs de Hortus (ter hoogte van pompstation).

zaterdag 13 oktober, Wedde

Mijnen. Tijd en locatie staan in de volgende Nieuwsbrief.

Klaverspanner.
Tekening: Vlinderstichting